

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dimars 29 d'Abril de 1913

Núm. 100

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORBRE

LUXUoses HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14. **REUS.** L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la misèria. Els sollicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 11, cobrant els seus hereders pessetes 3.922'50. - Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes.

La correspondència al Director General don **A. Peto Baldrich**

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs).

Les aliances i els armaments

UNA OPINIÓ NACIONALISTA

El canceller alemany ha vingut a dir: "Malaventurat el poble que es cansa de pagar els armaments que li asseguren una posició de força en el món". Mr. Poincaré havia dit abans: "Seria cometre un crim contra la civilització deixar decaure la República, entre mig de tantes nacions que augmen sense descans les seves forces militars".

Per a contenir la nova poixança dels pobles eslaus, el canceller germànic vol augmentar el seu exercit en temps de pau fins a 866.000 homes. L'Estat Major francès reclama la restauració del servei de tres anys per a tenir uns quants mils homes més sobre les armes.

L'Àustria, amb l'excusa de completar els quadros de les seves companyies, ha assajat una mobilització parcial del seu exercit. L'Anglaterra, per a que'ls alemanys no puguin volar sobre les seves esquadres, tracta de construir una formidable flota de aeroplans marítims.

Tots aquests pobles no volen perdre la seva "posició de força" per no cometre "un crim contra la civilització". Sembla que s'acosti l'hora de fixar la poixança espiritual de cada poble i a copia d'homes i de milions volen assegurar l'integritat del seu ideal.

Aquests interessos de cada estat nacional li costaran a Europa 300.000 homes més sustrets a la feconditat del treball, i altres 250 milions de francs anyals, que s'hauràn de rebaixar en el compte obert al benestar de l'ho-

me. Per als imbecils que encara no s'han adonat de que les nacions són els únics orgues del pensament universal, resultarà incompreensible aquesta pressa d'armarse fins a les dents.

Hi ha un anhel humà: la pau. Hi ha una realitat humana: la llibertat per la victòria. L'home no se sent lliure quan és vençut. Totes les prediques dels filantrops s'estrellen contra la por a deixar-se posar el peu al coll per l'enemic.

Si Espanya entra en qualsevol mena d'aliances, se veurà arrastrada a la febre dels armaments. Els milions que hem de menester per al nostre benestar i la nostra cultura, se n'aniràn en esquadres, soldats i canons. Mes, això que als altres pobles se demana en nom d'un ideal nacional, no hi haurà dret a exigir-ho dels catalans mentre no's respecti el nostre sentiment en l'integració de l'ideal col·lectiu.

Els nacionalistes que parlen de les aliances i les defensen haurien de pensar que no és just s'escorzi a Catalunya a copia de tributs i se l'obligui a augmentar una força que no serveix per a protegir el seu ideal col·lectiu. Mentre l'Estat espanyol no dongui plena expansió a la personalitat de la nació catalana, els nacionalistes de tota mena hauriem de negar els nostres vots als nous armaments i a les noves esquadres.

PERE COROMINAS.

LA DIADA REGIONALISTA DE TARRAGONA

Ans d'ahir, diumenge, se celebrà en la veïna capital, l'anunciada Diada regionalista, consistint en una conferència don Cambó i un àpat de 300 coberts. Parlà el senyor Cambó de l'actualitat

política, essent la seva conferència una ratificació de tot lo que digué en son discurs de la Diada regionalista recentment celebrada a Barcelona; sostenint la conveniència d'intervenir en l'obra de govern del règim per quant aquest, a son judici, no mostra cap obstacle per cap reforma ni avenç que porti l'impuls de l'opinió.

Sobre el problema de les aliances, se referencà en lo que ja porta declarat: que ens devem aliar amb Anglaterra i amb qui convingui. Digué que s'havia de portar un home civil al ministeri de la Guerra, car considera fracassat al generalat per aital càrrec, i sostení la conveniència de la construcció d'una nova esquadra.

De l'actuació dels partits anti dinàstics, digué que'ls quefes republicans, se troben ara presoners de les masses que han políticament mal educat. Dirigi agraes censures als partits turnants dels que afirma que són colles, no partits, que detenten el poder. Atacà darament an en Romanones perquè a falta de condicions per a imposar-se, tracta de governar a espatlles del Parlament; al revés don Canalejas que resolva amb les Corts obertes tots els conflictes, imposant-se amb sa alta i gran eloquència.

Acabà fent l'apologia del regionalisme, dient que la política que ell preconitzava, ha fet grans i pròspers als pobles que van a la capdavantera del progrés i la civilització d'Europa, i expressant les seves confiances de que un canvi de política cap a un sentit pràctic i positivista, portarà a Espanya a una era de prosperitat i de grandesa.

El senyor Cambó fou molt aplaudit. Després de la conferència, se celebrà l'àpat de 300 coberts en el Teatre Principal, en el qual brindaren diferents comensals, entre ells, els senyors Margriñá i Banús, per la Lliga Regionalista i «La Veu del Camp», respectivament, de Reus. Clogueren els brindis el senyor Albalall, qui's defensà energicament dels atacs que aquests dies li han dirigit, i el senyor Cambó, que feu una crida vibrant a l'actuació política del regionalisme català.

Tots foren molt aplaudits, regnant entre'ls comensals gran entusiasme.

El cinisme de nostres governants i la seva actuació burlesca

Els segles, de la mateixa manera que els homes, tenen un caràter propi que'ls distingeix dels seus conssemblants i per aquest mateix fet el comte de Romanones està en lo referent a la qüestió religiosa fora de tot fonament lògic, ja que precisament te'l present segle un marcat esperit eminentment analitzador i filosòfic.

De no tenir el president del Consell les seves idees en pugna amb el robatge que s'ha apropiat, amparat en el partit liberal a qui diu representar; de no tenir la seva consciència enrotllada per les hipòcrites xarxes del Catolicisme, com s'explicaria que per cosa tant justa com lògica i racional que és decretar la ensenyança neutra en les escoles públiques, marcant així el seu pas per la presidència amb una fosforescència de llum progressiva, haigi permés quel clericalisme que xucla la sang de l'Estat espanyol s'aixequés aïrat a malograr ses projectades reformes, imposant amb sa natural intransigència el seu mal sé criteri?

Avui té que aixecar per la força de la raó la migrada i insubstancial reforma del govern en el plànol d'estadís de les escoles d'Instrucció primària, en les que continuarà amb caràcter obligatori l'ensenyament de la Doctrina Cristiana i Nocions d'Historia Sagrada, tremendes rebel·lies ideològiques.

Actes i son aquests, productors de grans crisis del pensament que engendren vibracions immenses que a l'accionar sobre ben templat esperits, els atrofien, precipitant desenllaços criminals, absurds i que després resulten inexplicables per tots aquells que no han posat la seva esperança en un home que titulant se liberal s'entrega a la hièna clerical i ofusa per una serie de grotesques concepcions en contraposició amb la Ciència, la ment sense experiència, el pensament desprevingut del nen, que al moment en que tracta d'estèndrer ses ales pel camp de les idees polítiques-religioses, les troba tallades pels que segueixen, com en els passats segles, representant el drama que bé podríem

nomenar «l'aniquilació del pensament».

Noaltres encara sentim cremar en nostre front la fogosa paraula de nostre «leader» en Francesc Layret, quan en ocasió de desenrotllar el tema de la seva conferència, «La qüestió religiosa», ens feia bategar amb violència nostre cor, al tractar de l'ensenyament sectari que's dona en les escoles públiques, lo que no pot menys que rebel·lar-nos contra l'intolerancia jesuítica d'enjoïats bisbes i de teocràtics ministres.

Avui que l'Intellectualitat mundial no sola discuteix les doctrines de les diverses religions, sinó que de la mateixa manera que estudià el sistema de qualsevol filòsof de l'antiguetat, la filosofia moderna s'erigeix en matrona justiciera i oïta al seu august tribunal al mateix Deu amb totes les seves veritats divines i valent-se dels principis materials de que disposa, no ja escruta les seves doctrines, sinó que discuteix la personalitat mateixa de Jesucrist; avui en que, com diem, ens trobem en el segle analitzador per excelència no pot menys que avergonyar-nos a tots els espanyols lliures de prejudicis absurds que en nostra Nació se discuteixi la justícia o injustícia de la llibertat de consciència.

Així doncs continuem avui com abir, demà com avui. Unicament que al perdre'l temps esperant una justa llegalció que mai arriba, veïem que la mala herba clerical ha invadit per complet el camp espanyol, d'aital modo, que hi haurà que emplaçar tal vegada per a exterminar-lo violentos procediments encara que aquests estiguin molt en contra de la nostra manera de pensar.

CENTENARI DE RICARD WAGNER

Hem rebut un elegant follet-prospecte anunciador dels cinc grans festivals que tindran lloc a Barcelona, en el Palau de la Música Catalana, els dies 18, 22, 27, 30 de maig i el 3 de juny propers pera commemorar el centenari de Wagner, amb audicions d'obres de l'immortal Mestre.

L'esmentat follet va encapçalat amb les següents ratlles: «L'Associació Wagneriana» no podia

CORREM EN BUSCA DE LES NOVETATS DE LA SASTRERIA Monterols, 35. REUS QUERALT

LA PALMA

La Junta de Govern d'aquesta societat ha acordat imposar dret d'entrada a tots els que desitgin ingressar com a socis de número, Dit acord regirà desde'l dia 1 del mes vinent.

Informació comercial diària per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir Cereals y llegums Blat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.

Farines y despulls Farina de 1.ª a 44' ptes sach de 100 kilos

Avellanès Garbellada a 49' ptes, sac 58'4 kilos.

Pesca salada Bacallà: L'últim carregament arribat en el vapor «Hiram» portà excelents calitats, cotisant-se:

Sardines: Carinyos i Viveros medianillos de 12 a 14 ptes. miller'

Tunyines: Existències nul·les. S'espera algun pico de Canaries. L'únic mercat que té d'aqueix salat és València,

Esperits Destilats a vapor de 95 a 96' graus a 130 ptes.

Vins

Negra superior de 6 l/2 a 7 l/2 rals, gravl Id. corrent de 6 a 6 l/2 id.

Ollis Fi d'Aragó de 23' a 24' ptes. cantj 15 ks.

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Colegiat Arraval, Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotisations diàries, dematí y tarda.—Operacions a plas ab cambis en ferm

BORSA PARIS Norts. 477' Alacants 465'

CAMBIS EXTRANJERS Barcelona: Francs. 8'55. Lliures. 27'38

FUTURS DE COTÓ

Ordres pera les Borses de Liverpool y New-York Cotisations diàries.—Pollets explicatius

CAMVIS CORRENTS

VALORS LOCALS 437'50 Gas Reusense

F. CABRE GONZALEZ SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotisations segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 p. 81'02 Amortisable 5 p. 104'

De Reus a Tarragona Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)

De Tarragona a Reus Surt 7'35 Arriba 8'10 (c.)

De Reus a Falselt y Mora Surt 6'50 Surt 9'12 Arriba 9'58 (r)

De Mora y Falselt a Reus Surt a las 5'40 Surt 7'20 Arriba 6'46 E

De Reus a Lleida Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)

De Lleida a Reus Surt 5'30 Arriba 9'46 (m.)

MADRID Interior. 81'05 Francs 8'30

Moviment del Port de Tarragona

DIA 28 D'ABRIL DE 1913 dates facilitats per l'Agencia de don E. Fàbregas

Entrades «Castillejos» d'Alacant, consignat a Fàbregas; amb trànsit.

Sortides «Castillejos» per a Cette, amb càrrega general.

Anunci de sortides de vaixells Dia 29.—«Ebro» per a Dinamarca,

Dia 30.—«Serr» per a Liverpool, consignatari Mac-Andrews.

Dia 30.—«Fremona» per a Canadà, consignatari Mac Andrews.

Dia 30.—«Betis» per a Marsella i Génova, consignatari Ricomà.

Dia 30.—«San José» per a Cette i Marsella, consignatari Vilar.

Dia 1.—«Luis Vives» per a Africa i Canarias, consignatari Masolas.

Dia 1.—«Varis vaixells» per a la costa.

Dia 2.—«Velázquez» per a Londres; consignatari Mac-Andrews.

Dia 2.—«Castor» per a Holanda; consignatari Ferrer.

Dia 5.—«Campania» per a Suecia, consignatari Boada.

Ferrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona Surt a las 4'35 per Vilanova y arriba 8'12

De Barcelona a Reus; Surt 5'50 Arriba 9'21 (m)

De Reus a Falselt y Mora Surt 6'50 Surt 9'12 Arriba 9'58 (r)

De Mora y Falselt a Reus Surt a las 5'40 Surt 7'20 Arriba 6'46 E

De Reus a Lleida Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)

De Lleida a Reus Surt 5'30 Arriba 9'46 (m.)

De Reus a Tarragona Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)

De Tarragona a Reus Surt 7'35 Arriba 8'10 (c.)

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Preus econòmics Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes.

Agencia de Transports i Acarpeus

Baptista Argilaga Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35 a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7

LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILI AULÉS Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Preus sense competència.—Camí de Buidoms, 3.—Reus

ESCOLA MILITAR «PRIM»

Donotea, 1, pral. (enfrent de la Fleca).-REUS

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY Classes especials per als residents fora de la localitat.

REUS.—Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.ª, 1.ª

LINIA DE VALENCIA

Surtan de Saló per València.—9'18.—11'15

Casa EMILI BOQUÉ

MONTERCL, núm. 21 Se necessita un aprenent.

El recader de Lleida

MANUEL RABASCALL, desitjant correspondre a la bona acollida que'l públic li ha dispensat en el seu servei

Plaça de Prim, saló Ilmiplabotes, 1 Carrer Llovera (Padró) 23, 2.ª-REUS

ALS VITICULTORS.

Es de suma conveniència que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perquè, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, además, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se deposita amb rapidesa, se re-

parteix amb dificultat, és necessària una quantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'excés de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i preu ínfim.

MANERA D'EMPLEAR EL

PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una quantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneceix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÈNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts.—Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià.—Gran menjador per a 500 comensals.—Espléndida il·luminació.—Servei esmerat.—Cuina selecta.—Perruqueria i banys.

IBARRA i C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei rapit eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplant solsament 14 dies en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3, i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cetta i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cetta i Marsella

Abril	10	Vapor Cabo S. Sebastián	Abril	11	Vapor Cabo San Martín
"	17	" " Quejo	"	18	" " Oropesa
"	24	" " San Martín	"	25	" " Higer
Maig	1	" " Oropesa	Maig	2	" " Roca
"	8	" " Higer	"	9	" " Roca

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

NOVA LÁMPARA ELÉCTRICA DE FILAMENT METÁLIC TREFILAT

IRROMPIBLE

"METAL"

C. G. E.

Fabricada per la

Compagnie Generale d'Electricité

Venda al por major i menor

LLUIS ESCOLA

Arraval de Santa Agna, 40. - Telefon 189

MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC

REUS

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO

en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone"
—Catàlegs gratis—

Dipòsit de Reloiteria.—Reloques de butxaca i despertadors de 2.90 ps.

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.

Martí Napolità (Alcañiz), 7

REUS